

Säkerhetspolisens behandling av känsliga personuppgifter i underrättelseverksamheten

1. Sammanfattning

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden har granskat Säkerhetspolisens behandling av känsliga personuppgifter om religiös övertygelse, politiska åsikter och hälsa i en gemensamt tillgänglig uppgiftssamling som rör författningsskydd i Säkerhetspolisens centrala underrättelsesystem för bearbetning och analys. Granskningen har omfattat ett urval av personregistreringar och har begränsats till frågan om det är absolut nödvändigt att behandla de känsliga personuppgifterna. Nämnden bedömer att behandlingen av de granskade känsliga personuppgifterna är lagenlig i det avseendet.

2. Bakgrund

2.1. Inledning

Den 13 november 2024 beslutade nämnden att granska Säkerhetspolisens behandling av känsliga personuppgifter i en på förhand bestämd uppgiftssamling i myndighetens centrala underrättelsesystem för bearbetning och analys.

Granskningen har avsett Säkerhetspolisens behandling av känsliga personuppgifter om religiös övertygelse, politiska åsikter och hälsa inom verksamhetsområdet författningsskydd. Granskningen har begränsats till frågan om behandlingen av de känsliga personuppgifterna är absolut nödvändig för ändamålet med behandlingen.

2.2. Rättsliga utgångspunkter

En grundläggande förutsättning för att Säkerhetspolisen ska få behandla personuppgifter är att det är nödvändigt för att utföra någon av de uppgifter som anges i 2 kap. 1 § lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter (SDL). Enligt paragrafen får personuppgifter t.ex. behandlas om

det är nödvändigt för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet som innefattar brott mot Sveriges säkerhet. Därutöver gäller att personuppgifter får behandlas bara för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål (2 kap. 3 § första meningen SDL).

Personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning (känsliga personuppgifter) får som huvudregel inte behandlas (2 kap. 9 § första stycket SDL). Om uppgifter om en person behandlas får de dock kompletteras med känsliga personuppgifter om det är absolut nödvändigt för ändamålet med behandlingen (2 kap. 9 § andra stycket SDL). Med hänsyn till den restriktivitet som ligger i uttrycket ”absolut nödvändigt” måste behovet av att göra sådana kompletteringar prövas noga i det enskilda fallet.¹

3. Utredningen

3.1. Genomförande

Den 14 och 17 januari 2025 genomfördes en inspektion hos Säkerhetspolisen. Sökningar gjordes i den aktuella uppgiftssamlingen på sökbegrepp i form av ord som kan avslöja känsliga personuppgifter om religiös övertygelse, politiska åsikter och hälsa. Elva dokument i vilka sökningarna gav träff valdes ut för närmare granskning. I fem av de utvalda dokumenten behandlades uppgifter om hälsa, i tre behandlades uppgifter om politiska åsikter och i resterande tre uppgifter om religiös övertygelse.

Efter inspektionen har Säkerhetspolisen på nämndens begäran besvarat frågor rörande två av dokumenten. Nämndens iakttagelser redovisas i avsnitt 3.2 och i avsnitt 3.3 återges en sammanfattning av Säkerhetspolisens svar.

3.2. Nämndens iakttagelser

Exempel 1 avser ett dokument i vilket det bl.a. återges ett meddelande som en uppgiftslämnare har fått från en annan person (person A). I meddelandet uttrycker person A sig vara muslim.

Exempel 2 avser ett dokument i vilket det bl.a. återges vad en person (person B) har uppgett och hur denne har agerat i samband med ett polisingripande. Vid ingripandet ska person B ha uppgett att han är bipolär.

¹ Prop. 2018/19:163 s. 225.

3.3. Säkerhetspolisens svar

I sitt remissvar har Säkerhetspolisen motiverat varför det är absolut nödvändigt att behandla uppgifterna med hänsyn till ändamålet med behandlingen. Myndigheten har bl.a. angett följande skäl.

Den känsliga personuppgiften om religiös övertygelse i exempel 1 är absolut nödvändig att behandla för att få en fullständig underrättelsebild och för att Säkerhetspolisen ska kunna bedöma person A:s avsikt och förmåga att rekryteras till att utföra terrordåd eller i övrigt begå ideologiskt motiverad brottslighet.

Den känsliga personuppgiften om hälsa i exempel 2 är absolut nödvändig att behandla för att bedöma person B:s avsikt och förmåga att utföra ideologiskt motiverade brott eller att ansluta sig till en författningshotande, våldsbejakande organisation.

4. Nämndens bedömning

Nämnden bedömer, efter erhållna svar och förtydliganden från Säkerhetspolisen, att de granskade känsliga personuppgifterna är absolut nödvändiga för ändamålet med behandlingen. Behandlingen är därmed lagenlig i det avseendet.

5. Beslut

Med detta uttalande avslutas ärendet.

På säkerhets- och integritetskyddsnämndens vägnar

Gunnel Lindberg

I avgörandet har deltagit: Gunnel Lindberg (ordförande), Eva Melander Tell, Anti Avsan, Anna Ekström, Charlotta Bjälkebring Carlsson, Matheus Enholm, Stephen Jerand, Jon Karlfeldt, Helene Odenjung och Per Schöldberg (enhälligt).

Föredragande: Lisa Eliasson

Expedition till:

Säkerhetspolisen, Rättsheten (dnr 2024-25381-5)

Kopia för kännedom till:

Integritetsskyddsmyndigheten